

DOI: [10.32702/2307-2105-2019.12.79](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2019.12.79)

УДК 336.71

*I. П. Ситник,
к. т. н., доцент кафедри фінансів,
Національний університет харчових технологій, докторант,
Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки», Україна
ORCID: 0000-0002-3906-770X*

ОБНОВЛЕННЯ ПЛАТІЖНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ ЯК ДІЄВИЙ МЕХАНІЗМ ЇЇ ПОДАЛЬШОЇ ІНТЕГРАЦІЇ У ЄВРОПЕЙСЬКИЙ І СВІТОВИЙ ПЛАТІЖНИЙ ПРОСТІР

*I. P. Sytnyk
Ph.D in Technical sciences, Docent, department of Finance
National University of Food Technologies, Doctoral student, National Scientific Center
"Institute of Agrarian Economics", Ukraine;*

UPDATING THE UKRAINIAN PAYMENT SYSTEM AS AN ACTIVE MECHANISM AND FURTHER INTEGRATION IN THE EUROPEAN AND WORLD PAYMENT SPACE

На сьогодні для успішної діяльності платіжних систем у сучасних умовах необхідно змінити правила їх функціонування, а також розширити платіжний ринок, розуміючи, що коли зайдуть нові гравці необхідно буде тісна і злагоджена співпраця з ними. Такі трансформація, реформування і зміна ролі платіжних систем повинні передбачити ряд напрямків, які потребують розробки і законодавчо закріплених змін. Ці питання повинні бути максимально продуманими і з технологічного, і з технічного боку, а також законодавства, і особливо захисту конфіденційної, персональної інформації, яка використовується при здійсненні платежів.

Насамперед, необхідно визначити, хто ж буде тими новими гравцями, які зможуть надавати платіжні послуги. У свою чергу, для таких змін потрібно змінювати і платіжну термінологію, яка існує на сьогодні, але є дуже застарілою, а також передбачити і виписати права та обов'язки нових суб'єктів платіжного ринку на законодавчому рівні.

Today, for the successful operation of payment systems in today's environment, it is necessary to change the rules of their operation, as well as to expand the payment market, knowing that when new players enter close and coordinated cooperation with them will be necessary.

Such transformation, reform and change in the role of payment systems should predict number areas that need development and legislative changes.

These questions should be the most thoughtful, as in the technological and technical side, as well as the legislation, and especially the protection of confidential, personal information used in making payments.

First of all, it is necessary to determine who will be the new players who will be able to provide payment services. In turn, such changes also need to change the payment terminology that exists

today, but is very outdated, and predict and write out the rights and responsibilities of the new ones subjects of the payment market at the legislative level.

Today, there is a need for payment services that are as accessible and convenient as possible for users, which is only possible if there is widespread competition in payment services. This can become a reality as new entities enter the payment market, as well as changing roles, upgrading, modernization of the payment systems themselves, as in technical, technological, information, security terms, and categorically.

Therefore, having carefully analyzed the functioning of payment systems, existing Ukrainian legislation in the field of payment systems and funds transfers, international and European experience, we want to show our vision of the basic provisions for updating and reforming payment systems and services in Ukraine, methodological bases and approaches, as well as prospects strategic development of the country's payment system as a whole. Prerequisite for development such a strategy is to minimize the risks that may arise from its implementation, as well as to protect the rights and users of payment services and their providers.

Ключові слова: платіжні системи; платіжна система України; НБУ; фінтех; реформування; стратегія розвитку.

Keywords: payment systems; payment system of Ukraine; NBU; fintech; reform; development strategy.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

На сьогодні виникла необхідність у платіжних сервісах максимально доступних і зручних для користувачів, що можливо лише за умови широкої конкуренції у сфері платіжних послуг. Це може стати реальністю завдяки виходу на платіжний ринок нових суб'єктів, а також зміну ролі, модернізацію, осучаснення самих платіжних систем як у технічному, технологічному, інформаційному, безпековому плані, так і в категорійно-понятійному.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Функціонування платіжних систем, а також проблеми, пов'язані з ними, розглядалися у працях вчених Т. Кокколи [10], Т. Ковальчука [1], І. Ситник [7,8], С. Криворучко [2], В. Лук'янова, Т. Савелко, Ю. Валінурової, О. Вовчак, О. Махаєвої [3], Ю. Балакіної, Т. Адабашева та багатьох інших українських і зарубіжних науковців. Актуальні дослідження діяльності і розвитку платіжних систем також проводяться Банком міжнародних розрахунків і, зокрема, Комітетом із платежів та ринкових інфраструктур [9], та Європейським центральним банком [4].

Переформатування платіжної системи з метою відповідності найкращим європейським і міжнародним стандартам, враховуючи глобальну світову цифровізацію і нашої країни зокрема, на сьогодні для України є надзвичайно актуальним. Ці питання, а також наслідки такої можливої трансформації на даний момент не досліджувалися, а також не було відповідних пропозицій щодо можливих змін у сфері платіжних систем країни. У представленому дослідженні проаналізовані, надані рекомендації, а також представлена авторська модель візії платіжної системи країни.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Ретельно проаналізувавши функціонування платіжних систем, існуюче українське законодавство у сфері платіжних систем та переказів коштів, міжнародний і європейський досвід, ми хочемо показати своє бачення базових положень щодо оновлення і реформування платіжних систем і сервісів в Україні, методологічних основ та підходів, а також перспективи подальшого стратегічного розвитку платіжної системи країни загалом.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Технології і цифровізація розвиваються надшвидкими темпами, які не могли не затронуть банківську сферу, і, в тому числі, платіжну. На ринок прагнуть вийти нові платіжні гравці з новими платіжними технологіями, які будуть зручними, в першу чергу, для клієнтів. Банківські платіжні послуги на сьогодні надзвичайно монополізовані, і тому нема широкої можливості розвиватися фінтех стартапам у платіжній сфері.

Європейський платіжний ринок розуміє важливість цифрового розвитку, і наслідком цього стало прийняття Другої платіжної директиви (Директива ЄС 2015/2366), яка дає можливість вийти на ринок новим платіжним гравцям, при цьому зобов'язуючи банківські установи відкрити свої дані через свої API (Application Programming Interface). Таку схему доступу до банківської інформації назвали «Open Banking» (Open API) – «відкритим банкінгом» [11,12].

Дана концепція «відкритого банкінгу» базується на тому, що банки через відкриття своїх API можуть надавати інформацію посередникам (третім сторонам) в межах платіжної послуги, а також відкривати доступ до своїх сучасних технологічних розробок, що в свою чергу, сприяє розвитку платіжного фінтеху, оскільки інші компанії можуть спрямовувати свої зусилля на подальші вдосконалення і розробки платіжних продуктів чи сервісів, а не витрачати час на повторення уже створеного.

Тому ми пропонуємо запровадити використання цієї технології у національній сфері платежів.

Вигоди при впровадженні запропонованої концепції «відкритого банкінгу» будуть очевидними. Це приведе до підвищення конкуренції на ринку платіжних послуг і, відповідно, отримання якіснішої послуги клієнтом.

Для того, щоб платіжна система країни запрацювала по новому, з використанням відкритих API, необхідно запропонувати на ряду з основними її суб'єктами, що функціонують сьогодні, нових учасників, які зможуть надавати різні види платіжних послуг, а також чітко окреслити їх діяльність, права та обов'язки. Такими учасниками можуть стати провайдери платіжних послуг, які можна виокремити між собою за різновидами надання таких послуг.

Нові суб'єкти платіжної системи країни при виконанні своїх функціональних обов'язків повинні орієнтуватися на певні критерії ефективності проведення платіжної транзакції, а саме доступність, зручність, швидкість та безпечність, і прагнути їм максимально відповідати, що, в свою чергу, буде впливати на їх позитивний рейтинг у конкурентному середовищі платіжного ринку за змінених умов функціонування.

Отже, провайдерів можна поділити на чотири великі групи. Це надавачі платіжної послуги з агрегації інформації, надавачі платіжної послуги з обслуговування рахунку, надавачі платіжної послуги з ініціації платежу та надавачі платіжних послуг.

Остання група провайдерів матиме свої різновиди, серед яких можуть бути банки, фінансові установи (небанківські установи), платіжні установи, установи електронних грошей, поштові оператори, НБУ, а також інші установи (організації), що матимуть на це право за умови переформатування платіжного законодавства та отримання відповідної ліцензії, якими можуть бути, наприклад, надавачі обмежених платіжних послуг (платіжні установи з обмеженими послугами) чи органи державної влади та місцевого самоврядування.

Провайдери повинні виконувати певні визначені і закріплені за ними функції та відповідати встановленим до їх роботи вимогам. Функції провайдерів залежатимуть від самої кількості різновидів платіжних послуг, які вони зможуть надавати, на який сегмент націлена їх робота та хто є їх клієнтами (користувачами).

Схема передачі інформації для здійснення транзакції за участі різних надавачів платіжних послуг може відбуватися таким чином. Отже, платник і отримувач відкрили свої рахунки у різних надавачів платіжних послуг і хочуть зробити платіж, користуючись при цьому послугами надавачів послуг з ініціації платежу, обслуговування рахунку і агрегації інформації. У такому випадку надавач послуг з ініціації платежу дозволить клієнту за допомогою, наприклад, мобільного додатку сформувати платіжне доручення й ініціювати його відправку платнику. У свою чергу надавач послуги з обслуговування рахунку перевірить стан рахунку клієнта і тільки за умови наявності необхідних коштів на ньому надасть дозвіл на остаточне проведення цієї транзакції надавачу послуг з ініціації платежу. Після ініціації платежу, а також позитивної перевірки стану рахунку платіжне доручення буде виконане надавачем платіжних послуг, де знаходиться рахунок, і, нарешті, повідомлення про виконання платіжного доручення надійде і платнику, і отримувачу.

Функціональними обов'язками надавача послуг з агрегації інформації буде збір і надання інформації про стан рахунків клієнта (у даному випадку окремо платника і отримувача), які він має у різних установах, і, зрозуміло, що за його згодою і дорученнями. Така платіжна послуга буде дуже корисною і зручною для клієнта, оскільки дасть можливість знати і контролювати одночасно стан всіх його рахунків, не залежно від того, де вони знаходяться.

Важливим аспектом переваги використання саме такого проходження транзакції залишається той факт, що клієнт зможе не міняти банк, в якому у нього відкритий рахунок, якщо наприклад, йому незручно користуватися платіжними послугами цього банку, і скористатися платіжними послугами іншого провайдера платіжних послуг.

Така можливість вибору значно підвищить конкуренцію на ринку платіжних послуг, і змусить її учасників боротися за свого клієнта, створюючи при цьому максимально сприятливі умови для його залучення. І якщо така конкуренція за клієнта на сьогодні лише між банками, кількість яких є обмеженою, то у випадку реалізації запропонованих змін на ринок вийде велика кількість нових гравців, що позитивно вплине на розвиток платіжної системи країни загалом.

Тобто така запропонована зміна платіжного ландшафту країни з новими його учасниками приведе до демонополізації платіжного ринку, а також підвищення його конкурентоспроможності, що, в свою чергу, позитивно вплине на якість надаваних платіжних послуг споживачу.

Зрозуміло, що до провайдерів платіжних послуг, а також їх діяльності, повинні висуватися певний ряд важливих вимог, на яких ми зупинимось далі.

Необхідно зазначити, що провайдер платіжних послуг за нових обставин, умов, зміни правил функціонування платіжної системи країни та платіжного законодавства, може не бути учасником різних платіжних систем.

Тепер зупинимося більш детально на актуальних питаннях термінології з метою оновлення платіжної системи країни.

Із зміненою моделлю функціонування платіжної системи країни, яка включатиме в себе виведення на платіжний ринок нових його суб'єктів, таких як провайдери платіжних послуг, а також зміною застарілого національного законодавством у платіжній сфері, ми пропонуємо своє авторське бачення дефініцій, запропонованих нами раніше термінів і понять.

Важливим аспектом, який не можна залишити без уваги, залишається відповідність українського законодавства європейському, враховуючи підписану Угоду про асоціацію між Україною та Європейським Союзом.

Проте, порівнюючи європейське й українське законодавство щодо платіжних систем і переказу коштів, ми прийшли до висновку, що необхідно звернути увагу на ряд важливих аспектів у їх діяльності на ринку платіжних послуг в Україні та у Європі [6].

Так, важливим фактором залишається вже усталена в українському законодавстві так звана платіжна термінологія, яка помітно відрізняється від європейської, що, на нашу думку, є вагомим чинником у ретельному підборі термінів і понять та їх визначеннях (формулюванні) з одного боку й автентичністю – з іншого, яку потрібно враховувати, і на нашу думку, зберегти, якщо вона актуальна і вказує на національні особливості, специфіку та історію, а також є максимально зрозумілою для всіх суб'єктів платіжної системи країни.

Так, наприклад, поняття «платіжна інфраструктура» у нашій українській національній платіжній практиці і розумінні означає необхідні пристрої (елементи) для здійснення платежу. У європейській же практиці під «платіжною інфраструктурою» можуть розуміти саму платіжну систему, а також інших суб'єктів платіжного ринку. І таких прикладів, аналізуючи європейську і світову практики, можна навести безліч.

Національна усталена практика у формулюванні термінів відрізняється від європейської за смисловим навантаженням, що не можна не враховувати при розробці необхідної термінології для оновленої платіжної системи країни.

Тому, на нашу думку, на початку розробки методологічних основ щодо оновлення платіжної системи країни, а також оновлення існуючого на сьогодні законодавства з метою реформування платіжного ринку необхідно особливу увагу приділити саме основним термінам і поняттям та їх дефініціям, враховуючи усталені українські платіжні особливості. Враховуючи запропоновані зміни для оновлення та реформування платіжної системи країни, а також вихід на платіжний ринок нових його суб'єктів, для початку пропонуємо ознайомитися з нашим баченням термінологічних визначень щодо провайдерів платіжних послуг (табл. 1).

Таблиця 1.
Провайдери платіжних послуг. Термінологія

Назва терміну	Дефініція
Провайдер платіжних послуг	юридична особа, яка надає різновид платіжної послуги, що забезпечує та/або супроводжує виконання платіжної операції, і здійснюється надавачами платіжних послуг із переказу коштів, відкриття, закриття, обслуговування рахунку, ініціації переказу (платежу), агрегації платіжної інформації, емісії та еквайрингу платіжних інструментів
Надавач платіжних послуг	юридична особа, яка надає послуги з переказу коштів, відкриття, закриття, обслуговування рахунку та/або внесення, зняття, списання коштів з нього на підставі відповідної ліцензії регулятора, а також платіжної послуги з емісії та еквайрингу платіжних інструментів
Надавач платіжних послуг з обслуговування рахунку	юридична особа, яка надає послуги з обслуговування рахунку, де його відкрив користувач, на підставі відповідної ліцензії Національного банку
Надавач платіжних послуг з ініціації платежу	юридична особа, яка надає послуги з ініціації переказу (платежу) відповідно до наданої ліцензії регулятора
Надавач платіжних послуг з агрегації інформації	юридична особа, яка надає послуги з агрегації платіжної інформації відповідно до наданої ліцензії НБУ
Користувач платіжної послуги (користувач)	юридична або фізична особа, якій надаються платіжні послуги з переказу коштів, відкриття, закриття, обслуговування рахунку та/або внесення, зняття, списання коштів з нього, ініціації переказу (платежу), агрегації платіжної інформації, емісії та еквайрингу платіжних інструментів

*Розроблено автором**

Провайдери платіжних послуг зможуть надавати певні закріплені за ними платіжні послуги, чим і визначатиметься їх функціональне призначення, при цьому вони повинні мати статус юридичних осіб. Такими послугами можуть бути платіжні послуги із відкриття, закриття, обслуговування рахунку, переказу коштів ініціації переказу (платежу), агрегації платіжної інформації, емісії та еквайрингу платіжних інструментів.

Провайдери можуть мати різновиди (категорії) у вигляді надавачів різних платіжних послуг. У свою чергу, надавачами платіжних послуг зможуть бути банки, фінансові установи, платіжні установи, установи електронних грошей, поштові оператори, НБУ, а також інші установи (організації), які матимуть на це право за умови переформатування платіжного законодавства та отримання відповідної ліцензії.

На сьогодні, з розвитком платіжних технологій, зміною правил функціонування платіжної системи країни та з врахуванням європейського сучасного досвіду, ми можемо запропонувати кілька різновидів платіжних послуг для неї, які на даному етапі розвитку необхідно виокремити і охарактеризувати.

Можемо переконалися, що перелік платіжних послуг з виходом на платіжний ринок нових гравців – провайдерів платіжних послуг – буде достатньо широким. Це такі платіжні послуги як: платіжна послуга з відкриття або закриття рахунку; платіжна послуга з внесення коштів на рахунок; платіжна послуга із зняття або списання коштів з рахунку; платіжна послуга з переказу коштів: переказ коштів на платіжний рахунок, грошові перекази; платіжна послуга з обслуговування рахунку; платіжна послуга з ініціації переказу; платіжна послуга з агрегації платіжної інформації; платіжна послуга з емісії та еквайрингу платіжних інструментів. Метою і роллю регулятора, у даному випадку, повинні стати, в свою чергу, створення сприятливих умов для здорової конкуренції між надавачами платіжних послуг з метою отримання максимально якісної платіжної послуги клієнтом.

У свою чергу, провайдери платіжних послуг зможуть надавати лише ту платіжну послугу, на яку вони отримують ліцензію регулятора. Надавачі платіжної послуги зможуть відкривати рахунки своїм клієнтам. Платіжні послуги із внесенням, зняттям або списанням коштів з рахунку повинні передбачати також інші дії надавача платіжної послуги з метою управління платіжним рахунком користувача. Переказ коштів з платіжного рахунку можливо забезпечити також за рахунок кредитної лінії користувача. Випуск (емісія) та забезпечення прийому платіжних інструментів (еквайринг) також можемо віднести до платіжних послуг, оскільки вони є невід’ємною важливою складовою у функціонуванні платіжної системи країни.

Платіжна послуга з обслуговування рахунку передбачатиме надання необхідної інформації по стану рахунку користувача іншому провайдеру платіжних послуг з метою здійснення платіжної операції.

Платіжна послуга з ініціації переказу (платежу) дозволить ініціювати платіжне доручення на вимогу користувача платіжних послуг, у якого платіжний рахунок відкритий у іншого надавача платіжних послуг.

Щодо платіжної послуги з агрегації платіжної інформації, то така послуга передбачатиме надання зведеної інформації по всім рахункам клієнта, які відкриті в інших надавачів платіжних послуг.

Саме такі різновиди платіжних послуг зможуть надавати їх провайдери (рис. 1).

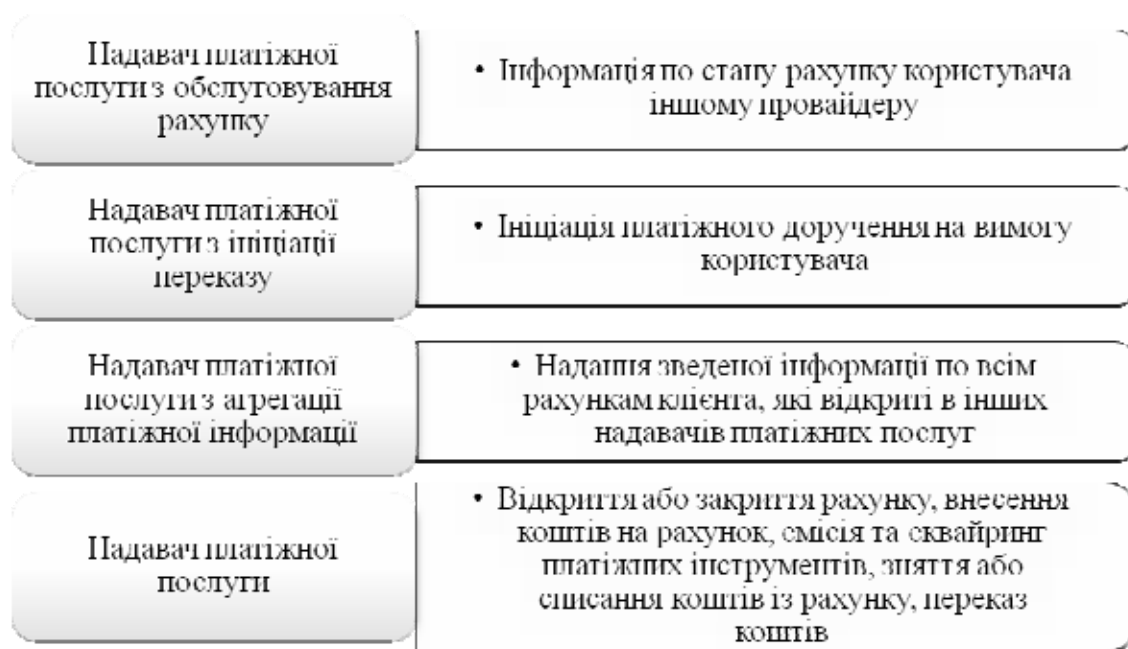

Рис. 1 Різновиди платіжних послуг від провайдерів платіжних послуг

*Розроблено автором**

На сьогодні в Законі про «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» нема визначення поняття «платіжна послуга», проте даний термін у вузькому розумінні згадується у одному з Положень Національного банку як «діяльність щодо забезпечення виконання платіжних операцій з використанням електронного платіжного засобу, яка здійснюється постачальниками платіжних послуг», що, на нашу думку, є дещо застарілим і не відображає сучасне змістове навантаження (наповнення) цього поняття.

Осучаснення та оновлення платіжної системи країни, поява нових учасників, а також різновидів платіжних послуг передбачає запровадження нових термінів і понять, які ми наводимо нижче (табл. 2).

Таблиця 2.

Різновиди платіжних послуг в оновленій платіжній системі країни. Термінологія

Назва терміна	Дефініція
Платіжна послуга	Вид діяльності, яка забезпечує виконання платіжної операції, здійснюється провайдерами платіжних послуг, де різновидами такої діяльності можуть бути відкриття, закриття, обслуговування рахунку та/або внесення, зняття, списання коштів з нього, переказ коштів на платіжний рахунок, грошові перекази, емісія та еквайринг платіжних інструментів, ініціація переказу (платежу), агрегація платіжної інформації
Платіжна послуга з переказу коштів	Різновид платіжної послуги, яка передбачає такі види діяльності як переказ коштів на платіжний рахунок та здійснення грошових переказів
Платіжна послуга з ініціації переказу	Різновид платіжної послуги, яка дозволяє ініціювати платіжне доручення (розпорядження) на вимогу користувача, у якого платіжний рахунок відкритий у іншого надавача платіжних послуг
Платіжна послуга з обслуговування рахунку	Різновид платіжної послуги, яка передбачає надання необхідної інформації щодо стану рахунку користувача іншому провайдеру платіжних послуг з метою здійснення платіжної операції
Платіжна послуга з агрегації інформації	Різновид платіжної послуги, який передбачає надання зведеної інформації по всім рахункам клієнта, які відкриті в інших надавачів платіжних послуг
Платіжна установа	юридична особа, що не є банківською установою, яка надає платіжні послуги з переказу коштів, отримала відповідну ліцензію Національного банку України на таку діяльність, а також на відкриття, обслуговування, закриття поточних рахунків клієнтів, внесення, зняття або списання коштів із рахунків, емісію та еквайринг платіжних інструментів та інші платіжні послуги відповідно до отриманої ліцензії від регулятора
Установа електронних грошей	юридична особа, що не є банківською установою, яка отримала ліцензію регулятора на випуск (емісію) електронних грошей, а також інші операції з електронними грошима

*Розроблено автором**

Варто відмітити, що конкуренцію на платіжному ринку банкам і фінансовим установам, які надають платіжні послуги, будуть створювати платіжні установи та установи електронних грошей, які відповідно, в свою чергу, зможуть відкривати рахунки клієнтам і випускати електронні гроші. На нашу думку, поява таких нових суб'єктів на ринку платіжних послуг платіжної системи країни не лише змінить його конфігурацію, а й, що надзвичайно важливо, значно покращить його функціонування внаслідок посилення конкуренції між провайдерами платіжних послуг.

ВИСНОВКИ

Ми вважаємо, що на даному етапі розвитку платіжних систем необхідно детально продумати, розробити і запропонувати стратегію розвитку оновленої, сучасної, спрямованої на максимальну цифровізацію платіжну систему України, враховуючи при цьому необхідність виходу на ринок нових платіжних гравців. Необхідною умовою розробки такої стратегії є забезпечення мінімізації ризиків, які можуть виникнути при її реалізації, а також захисту прав і користувачів платіжних послуг, і їх надавачів.

Зрозуміло, що для впровадження такої стратегії в реальний сектор економіки, необхідно закріпити розроблені в ній положення в українське законодавство, що буде, в свою чергу, максимально сприяти розвитку платіжних систем і платіжних послуг в Україні.

На нашу думку, запропоновані нові напрямки розвитку повинні знайти своє відображення у основних положеннях сучасної парадигми розвитку платіжної системи країни.

Література.

1. Ковальчук Т. Т. Сучасні платіжні системи / Т. Т. Ковальчук, В. С. Лук'янов. — К. : Знання, 2010. — 20 с.
2. Криворучко С. В. Модернізація національної платіжної системи на основі інституціонального и інфраструктурного взаємодіяння : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. ек. наук : спец. 08.00.10 «Фінанси, денежное обращение и кредит» / Криворучко С. В. — М., 2009.
3. Махаєва О. О. Основні інфраструктури сучасного фінансового ринку та міжнародні стандарти їх оверсайта / О. О. Махаєва // Вісник НБУ. — 2013. — № 7 (209). — С. 18 – 24.
4. Офіційний веб-сайт ЄЦБ [Електронний ресурс] // European Central Bank. — Режим доступу до ресурсу: <https://www.ecb.europa.eu/>

5. Офіційний сайт Національного банку України : Платіжні системи і розрахунки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=76254&cat_id=36042
6. Про платіжні системи та переказ коштів в Україні: Закон України від 05 квітня 2001 року N 2346-III зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс] // Верховна Рада України – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2346-14>
7. Ситник І.П. Перспективи використання європейського досвіду функціонування платіжних систем в Україні / І. П. Ситник, А. П. Коротка // Проблеми системного підходу в економіці. - 2019. - Вип. 2(2). - С. 80-85. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/PSPE_print_2019_2%282%29__14
8. Ситник І. П. Вплив фінтеху на розвиток сучасних платіжних систем України / І. П. Ситник, В. С. Фоміна // Бізнес-навігатор. - 2019. - Вип. 2. - С. 139-143. - Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/UJRN/>
9. CPSS and IOSCO Principles for financial market infrastructures. April 2012 [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www.bis.org/publ/cpss101a.pdf>
10. Kokkola T. The payment system Payments, securities and derivatives, and the role of the Eurosystem / Tom Kokkola. – Frankfurt am Main : ECB, 2010. – 369 p.
11. Directive 2007/64/EC of the European Parliament and of the Council of 13 November 2007 on payment services in the internal market amending Directives 97/7/EC, 2002/65/EC, 2005/60/EC and 2006/48/EC and repealing Directive 97/5/EC (Text with EEA relevance) // Official Journal of the European Union. L 319. 05.12.2007. P. 1–36.
12. Directive (EU) 2015/2366 of the European Parliament and of the Council of 25 November 2015 on payment services in the internal market, amending Directives 2002/65/EC, 2009/110/EC and 2013/36/EU and Regulation (EU) No 1093/2010, and repealing Directive 2007/64/EC // Official Journal of the European Union. L 337. 23.12.2015. P. 35–127.

References.

1. Koval'chuk, T. and Luk'yanov, V. (2010), Suchasni platizhni systemy [Modern payment systems], Znannya, Kyiv, Ukraine.
2. Kryvoruchko, S. V (2009), “Modernization of the National Payment System on the Basis of Institutional and Infrastructure Interaction: Abstract. diss. for the sciences”, Ph.D. Thesis, Economy, Moscow, Russia.
3. Makhayeva, O. O. (2013), “Basic Infrastructures of the Modern Financial Market and International Standards of Their Overseas”, Visnyk NBU, vol. 7 (209), pp.18 – 24.
4. European Central Bank (2019), available at: <https://www.ecb.europa.eu> (Accessed 5 Dec 2019).
5. NBU (2018), “Payment systems and calculations”, available at: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=76254&cat_id=36042 (Accessed 16 Dec 2019).
6. Verkhovna Rada Ukrayiny (2001), Law “On Payment Systems and Funds Transfer in Ukraine”, available at: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2346-14> (Accessed 10 Dec 2019)
7. Sytnyk, I.P. and Korotka, A.P. (2019), “Prospects of using the European experience of functioning of payment systems in Ukraine”, Problemy systemnoho pidkhodu v ekonomitsi, vol. 2(2), pp. 80-85.
8. Sytnyk, I. P. and Fomina, V.S. (2019), “Influence of fintech on the development of modern payment systems of Ukraine”, Biznes-navihator, vol. 2, pp. 139-143.
9. Bank for International Settlements and International Organization of Securities Commissions (2012), “CPSS and IOSCO Principles for financial market infrastructures”, Available at: <http://www.bis.org/publ/cpss101a.pdf> (Accessed 2 Dec 2019)
10. Kokkola, T. (2010), The payment system Payments, securities and derivatives, and the role of the Eurosystem, ECB, Frankfurt am Main, FRG.
11. European Union (2007), “Directive 2007/64/EC of the European Parliament and of the Council of 13 November 2007 on payment services in the internal market amending Directives 97/7/EC, 2002/65/EC, 2005/60/EC and 2006/48/EC and repealing Directive 97/5/EC (Text with EEA relevance)”, Official Journal of the European Union, vol. L 319, pp. 1–36.
12. European Union (2015), “Directive (EU) 2015/2366 of the European Parliament and of the Council of 25 November 2015 on payment services in the internal market, amending Directives 2002/65/EC, 2009/110/EC and 2013/36/EU and Regulation (EU) No 1093/2010, and repealing Directive 2007/64/EC”, Official Journal of the European Union, vol. 337, pp. 35–127.

Стаття надійшла до редакції 17.12.2019 р.